

**[Socialministeren]**

Der foreligger ikke sammenlignelige opgørelser fra alle temaområder over, i hvilket omfang det offentlige og det private samarbejder om løsningen af sociale opgaver.

Der tegner sig dog et billede af, at den private indsats fortrinsvis findes i projekter på flygtningeområdet, i projekter for de ressourcesvage voksne og på aktiverings- og revalideringsområdet samt i noget mindre grad på handicapområdet.

Temaområder med en mere beskeden privat indsats er børn og unge-området samt ældreområdet.

Billedet af den private indsats ændres, hvis man ser på finanseringen, idet det offentlige enten direkte eller indirekte finansierer en stor del af projekterne.

Frivillige ulønnede deltager i størst omfang i lokalsamfundsprojekterne, hvor der i mere end to tredjedele af projekterne indgår frivillig ulønnet arbejdskraft.

Samarbejdet mellem det private og det offentlige synes især at være synlig inden for to områder, henholdsvis det netværksopbyggende i lokalområder og forskellige former for selvhjælpsarbejde.

Netværksopbygningen i lokalområdet kan være generelt forebyggende og kan tilføre lokalområdet nogle kvaliteter, som det ikke havde før. Selvhjælpsarbejdet er også generelt forebyggende, men retter sig mere specifikt mod sociale problemer.

En del projekter med privat islæt var ikke kommet i gang uden SUM-støtte, men det viser sig, at projekter i frivilligt regi er sårbare og svære at forankre, når de ikke længere får støtte fra statslige puljemidler.

På baggrund af forskningsrapporterne kan det forsigtigt konkluderes, at samarbejdet mellem det private og det offentlige synes styrket.

#### *4.5. At sammenbinde eksisterende ressourcer på nye og bedre måder.*

I denne målformulering gemmer sig den forudsætning, at udvikling og omstilling gennem SUM-programmet ikke skal ske gennem aktivitetsudvidelse, men gennem omlægning af den eksisterende indsats og brug af eksisterende midler.

Dette er hovedsagelig sikret ved, at der gennem SUM-programmet ikke er ydet støtte til almindelige driftsudgifter.

Nogle få resultater vedrørende økonomien skal trækkes frem fra den erfaringsopsamling, som bygger på socialchefernes erfaringer med SUM:

- Kommuner og amter har, totalt set, selv skudt penge i SUM-støttede projekter i samme størrelsesorden som modtaget fra SUM-programmet,
- kun to socialchefer mente, at SUM-midlerne havde gjort kommunen unødigt afhængig af eksterne midler,
- næsten  $\frac{3}{4}$  af socialcheferne mener, at SUM-projekterne har øget kvaliteten i de sociale tilbud uden brug af flere ressourcer.

#### *5. SUM og fornyelsesprocesser*

Et af formålene for SUM-programmet har været at styrke fornyelses- og omstillingsprocessen gennem udviklingsprojekter. Forskerne har i de sammenfattende analyser beskæftiget sig med disse processer. Et uddrag herfra er:

- Ledelsens holdning er afgørende for, om udviklingsaktiviteter finder sted i (amts)kommuner.
- Der har været en stigning i (amts)kommunernes udviklingsaktiviteter efter medio 1988. Heri har SUM med stor sandsynlighed spillet en vigtig rolle.
- Det har den største betydning for antallet af udviklingsprojekter i en kommune, når den har afsat en pulje penge til udviklingsaktiviteter eller har en udviklingsmedarbejder. SUM-programmet har især fænet i (amts)kommuner, som selv har søgt at skabe udvikling og fornyelse.
- De mest udbredte forklaringer på træg udvikling er manglende overskud, kræfter og ideer hos medarbejdere og ledere, økonomiske begrænsninger og manglende ekspertise. Baggrunden for at sætte udviklingsprojekter i gang har især været:
- I (amts)kommunerne et ønske om at bedre kvaliteten i ydelserne og at forebygge behov for særlig indsats. SUM-støtten har især været brugt til initiativer, hvor det forventede udbytte har været vanskeligt målelige forbedringer i borgernes situation eller medarbejdernes arbejdsdag, og oftest til projektforberedelse.
- I ca.  $\frac{3}{4}$  af projekterne (offentlige og private) har projekterne karakter af nye former for tilbud eller aktiviteter.